

MEMO

Datum : 26 juni 2019

Aan : Platform zzp-dienstverleners

Betreft : Samenvatting Voortgangsbrief uitwerking maatregelen werken als zelfstandige

Referentie : 2019/06/4478

Minister Koolmees (SZW) en staatssecretaris Snel (MinFin) hebben afgelopen maandag een brief naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze brief worden de plannen uit het Regeerakkoord van het kabinet voor zelfstandigen nader uitgewerkt en op sommige punten gewijzigd. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2021. Hieronder een samenvatting van deze brief.

Minimumtarief van € 16 voor alle zzp'ers

De nadere uitwerking van de maatregel voor de onderkant van de zzp-markt is anders dan in het Regeerakkoord was afgesproken. In het Regeerakkoord was opgenomen dat iedere zzp'er met een laag tarief verplicht een arbeidsovereenkomst zou krijgen. Deze maatregel past echter niet goed binnen de Europese wet- en regelgeving.

Met het generieke minimumtarief voor zzp'ers wil het kabinet tegengaan dat mensen werken voor een bedrag waar ze niet van kunnen rondkomen. Dit minimumtarief gaat voor alle zzp'ers gelden. Ongeacht de duur van de opdracht, of het gaat om 'reguliere bedrijfsactiviteiten' of niet, en ongeacht of het gaat om een particuliere of zakelijke klant.

Het minimumtarief gaat gelden voor alle uren die een zzp'er aan een opdracht besteedt. Er is rekening mee gehouden dat zzp'ers gemiddeld een derde van hun tijd moeten besteden aan overige werkzaamheden. Het tarief is exclusief directe kosten die een zzp'er voor een klus maakt. Denk in dit kader bijvoorbeeld aan kosten voor materiaal.

De verantwoordelijkheid voor het controleren en betalen van het minimumtarief wordt neergelegd bij de opdrachtgever. Zakelijke opdrachtgevers krijgen daarbij een grotere verantwoordelijkheid dan particuliere opdrachtgevers. Voor alle betrokken partijen heeft het minimumtarief een stijging van de administratieve lasten tot gevolg. **Let op:** Ook opdrachtnemers aan de bovenkant van de arbeidsmarkt zullen moeten bijhouden wat hun uurtarief is, zodat controleerbaar wordt dat opdrachtnemer inderdaad een hoog tarief vraagt.

Momenteel werkt de ACM aan een nieuwe leidraad over zzp'ers en minimumtarieven. Deze nieuwe leidraad vervangt de 'Leidraad tariefafspraken voor zzp'ers in cao's' uit 2017. Met de nieuwe leidraad wil de ACM meer duidelijkheid bieden over de omstandigheden waaronder zzp'ers collectief minimumtarieven mogen afspreken en collectieve afspraken mogen maken die hun markt- en inkomenspositie kunnen versterken. Naar verwachting zal in de zomerperiode een openbare consultatie hierover van start gaan.

Zelfstandigenverklaring voor zzp'ers met uurtarief € 75 euro en hoger

Het kabinet wil een stap verder gaan dan in het Regeerakkoord is geregeld en breidt de reikwijdte van de opt-out maatregel uit naar een deel van het arbeidsrecht en (onder voorwaarden) naar de toepasselijkheid van pensioenen en cao's. Het kabinet komt met een 'zelfstandigenverklaring'. Opdrachtgevers worden dan gevrijwaard van bepaalde risico's als de werkende later alsnog als 'werknemer' wordt gekwalificeerd. Zij worden dan niet alleen gevrijwaard van de naheffing van loonheffing en premies voor werknemersverzekeringen, maar ook van de loondoorbetalingsplicht bij ziekte, de nabetaling van pensioenpremies aan pensioenfondsen en cao-verplichtingen. Deze doorwerking naar arbeidsrecht, cao's en pensioenen is wel begrensd door internationaal recht. Ook geldt dat vrijheid op collectieve onderhandeling van toepassing blijft. Het blijft voor sociale partners dus mogelijk om voor deze werkenden collectieve afspraken te maken.

Net zoals bij de maatregel voor de onderkant van de arbeidsmarkt vervalt bij deze maatregel het criterium van reguliere bedrijfsactiviteiten.

Voor het gebruik van de zelfstandigenverklaring gelden de volgende vijf cumulatieve voorwaarden:

1. In de overeenkomst van opdracht moet opgenomen zijn dat partijen de bedoeling hebben geen arbeidsovereenkomst te sluiten.
2. De arbeidsbeloning bedraagt minimaal 75 euro per uur (prijsspeil 2019).
3. De overeenkomst wordt aangegaan voor maximaal een jaar.
4. De opdrachtgever en de opdrachtnemer ondertekenen beiden de zelfstandigenverklaring.
5. De opdrachtnemer dient bij de Kamer van Koophandel ingeschreven te staan.

De eerste eis stond niet in het Regeerakkoord. De arbeidsbeloning per uur (tweede eis) wordt op dezelfde manier berekend als bij het generieke minimumtarief (zie hierboven). Mochten de werkzaamheden uitlopen (derde eis) en langer duren dan 1 jaar, dan geldt de zelfstandigenverklaring niet meer voor de periode na dat jaar. Er komt een samentelregeling. Alle werkzaamheden die door een werkende eerder zijn verricht voor dezelfde opdrachtgever, ongeacht de contractvorm, tellen mee. Een concern wordt als één opdrachtgever gezien. De termijn van een jaar begint te lopen op het moment dat voor het eerst werkzaamheden worden verricht. Wanneer er nadat een opdracht is afgerond minimaal 6 maanden zijn verstreken, vangt een nieuwe termijn van een jaar voor de opdrachtgever aan. De ondertekening (vierde eis) dient voor de start van de werkzaamheden plaats te vinden en de opdrachtgever neemt deze verklaring op in zijn administratie.

Als niet meer aan alle vijf de voorwaarden wordt voldaan, dan geldt de zelfstandigenverklaring niet meer en wel met terugwerkende kracht.

Opdrachtgeversverklaring en webmodule

Er wordt onderzocht of en in hoeverre zekerheid via een webmodule verkregen kan worden. **Let op:** Het betreft hier een voorwaardelijke vrijwaring.

Het testen van de webmodule bevindt zich in het stadium van een grootschalige uitvraag onder opdrachtgevers. Afhankelijk van de uitkomst van deze testfase zal gezien worden of het instrument naar behoren functioneert. Na de zomer wordt de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.

Handhavingsmoratorium

De inwerkingtreding van de wetgeving is voorzien in 2021. Het huidige handhavingsmoratorium wordt verlengd tot 1 januari 2021. De mogelijkheden tot handhaven worden aangescherpt: vanaf 1 januari 2020 kan de Belastingdienst ook handhaven wanneer opdrachtgevers hun werkwijze binnen een redelijke termijn niet (of in onvoldoende mate) aanpassen na aanwijzingen van de Belastingdienst.

Er komen extra mensen beschikbaar om meer toezicht te houden. In een aparte brief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de toezichtstrategie van de Belastingdienst en de inspectie SZW de komende tijd.

Tot slot

De maatregelen voor de onder- en bovenkant kunnen op korte termijn (streven is derde kwartaal 2019) in de vorm van conceptwetgeving worden uitgezet voor internetconsultatie.

Link:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z13039&did=2019D26869

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2019Z13040&did=2019D26870